

TURKONFED Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

Prof. Dr. Yasemin Açık

Girişimde Kadın Gücü

Mardin Etkinliği

Konuşma Metni

22 Nisan 2025

Mardin

Sayın Valim, Sayın Ticaret ve Sanayi Odası Başkanım, Türkiye İş Bankası'nın Kıymetli Temsilcileri, Değerli Protokol Üyeleri, İş Dünyası ve STK'larımızdan Değerli Dostlarımız, Kıymetli Basın Mensupları;

Şahsım ve TÜRKONFED İş Dünyasında Kadın Komisyonu adına hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

TÜRKONFED olarak, **Türkiye İş Bankası'nın** desteğiyle 2021 yılından beri yürütmekte olduğumuz

Girişimde Kadın Gücü Projemizin Mardin İlham Buluşması toplantısına hoş geldiniz, şeref verdiniz.

Bu önemli organizasyonda, bu güzel şehirde sizlerle birlikte olmaktan çok büyük memnuniyet duyduğumu belirtmek isterim.

Değerli katılımcılar,

Hepimizin bildiği gibi kadının toplumdaki yeri, sağlığı ve statüsü olması gerekenin ve özlenenin çok gerisinde. Kadın-erkek fırsat ve cinsiyet eşitsizliği hem ülkemizde hem de dünya genelinde çok önemli bir sorun. Ülkemiz özelinde baktığımızda kadın istihdamı erkek istihdamının yarısından daha az. Girişimci kadın oranı ise yalnızca yüzde 17'ler seviyesinde. Her ne kadar girişimcilikte kadın gücünün etkisi son yıllarda daha güçlü bir şekilde hissedilmeye başlansa da bu oran ne ülkemizin sürdürülebilir büyümesi için yeterli ne de toplumsal vicdan açısından içimize sınıyor. Daha adil ve dengeli bir toplum için girişimci kadınların ülkemizdeki girişimcilik ekosistemindeki payını daha da arttırmalı, ilk etapta dünya ortalaması olan yüzde 35'ler seviyesine ulaşmalıyız. Kadınların sosyal, ekonomik, siyasal ve kültürel alanlar gibi yaşamın tüm alanlarına etkin ve yetkin bir şekilde katılmasını, çalışan, girişimci ve işveren kadın sayısının artırılmasını sağlamalıyız.

Her gelenin hayran kaldığı Mardin, eşsiz kültürüyle turizmden, Mezopotamya'nın sıfır noktasındaki konumuyla tarıma ve son dönemde gelişen imalat sanayine kadar farklı alanlarda pek çok potansiyel barındırıyor. TÜRKONFED olarak 2024 yılında hazırladığımız İl Bazında Rekabetçilik Endeksi verileri, Mardin ve bölgesindeki illerin finansal derinlik, emek piyasası, insan sermayesi ve sosyal sermaye bakımından gelişmesi gerektiğini ortaya koyuyor. Diğer

yanda; İŞKUR'un 2023 İş Gücü Piyasası Araştırması'nın Mardin özelindeki sonuçlarına göre, kentte işgücüne katılma oranı erkeklerde %60'ın üstündeyken, kadınlarda bu oran Türkiye ortalamasının da altında, %20'ler seviyesinde kalıyor. Bu rakamlar, kentin potansiyellerini hayata geçirebilmesinde, girişimci kadınların öneminin ve etkisinin ne kadar büyük olacağını bizlere gösteriyor.

Biz de TÜRKONFED olarak güçlü toplum, güçlü ekonomi, güçlü demokrasi ve güçlü Türkiye Hayalimiz doğrultusunda, kadınları çok yönlü olarak güçlendirecek projeler, eğitim ve mentörlük çalışmaları ile bölge kadınlarının girişimcilik yolculuğunun destekçisi olabileceğimizi umuyoruz. Bugün buradaki ilham verici konuşmalarla ve birlikte yarattığımız sinerji ile ilk kıvılcımı yakacağımızı düşünüyoruz.

Değerli katılımcılar,

TÜRKONFED olarak, 31 federasyon ve 373 dernek üzerinden 100 bini aşkın işletmeyi temsil eden Türkiye'nin en büyük bağımsız iş dünyası örgütüyüz. Bünyemizdeki şirketlerin bütünü, toplam 7 milyon kişiye istihdam sağlıyor ve ülkemizdeki kurumlar vergisinin yüzde 90'a yakın kısmını üstleniyor. Enerji dışı toplam katma değer %60'ını yaratarak, Türkiye dış ticaretinin %83'üne imza atıyor. Kısacası Türkiye ekonomisinin itici gücüyüz ve bu gücümüzü, dijitalleşme, yeşil dönüşüm ve toplumsal dönüşümü odağına alan üçüz dönüşüm vizyonumuz doğrultusunda, Türkiye'nin kalkınma hedeflerine katkı vermek için kullanıyoruz.

İş dünyasının ortak sesi olma misyonuyla, her ölçekten, her sektörden, her bölgeden işletmenin sorunlarına sahip çıkıyoruz; her yıl onlarcasını hayata geçirdiğimiz projelerimizle bu sorunlara çözümler üretiyoruz. İş Dünyasında Kadın Komisyonu bünyesinde yürüttüğümüz kadın çalışmalarımız da bu projelerimiz içinde ağırlıklı ve önemli bir yer tutuyor. Anadolu'nun dört bir yanına yayılmış 55 kadın derneğimiz ile de ülkemizin en büyük örgütlü kadın gücünü oluşturuyor; bunun bilinci ve sorumluluğu ile emek veriyoruz. İDK çatısı altında kadınların iş dünyasında güçlenmesini sağlamak, iş hayatında eşit fırsatlar yaratmak ve Türkiye'nin dört bir yanındaki kadınların ekonomik bağımsızlığını desteklemek için çalışıyor, tüm iş dünyasına toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde rehberlik ediyoruz.

Bu kapsamda yaptığımız bazı çalışmalardan kısaca bahsetmek isterim. Bugün burada bir araya gelmemize vesile olan **Girişimde Kadın Gücü** projemiz ile 2021'den beri binlerce kadın girişimci ve girişimci adayına ulaştık. Yüzlerce kadın mentörlük desteği, sıfır faizli kredi desteği, iş geliştirme desteği gibi farklı desteklerimizden faydalandı. Projemiz kapsamında başarılı olan 3 girişimci kadın ile birlikte Silikon Vadisini ziyaret ettik. Deprem felaketini yaşayan Hataylı girişimci kadınlara iş geliştirme destekleri sağladık. Projemizin halihazırda devam eden ikinci fazında da yine ülkemizin dört bir yanında binlerce kadınla buluşuyor, birbirimize destek oluyor, ilham veriyoruz. Girişimcilik odağını sadece büyük şehirlerdeki kadınlarla sınırlamayıp Türkiye'nin tüm bölgelerindeki kadınlara doğrudan ulaştırıyoruz.

- Yine bu projemiz kapsamında 2023 yılında Birleşmiş Milletler Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kadının Güçlendirilmesi Birimi, bilinen kısa adıya UN Women iş birliği ile **toplumsal cinsiyete duyarlı satın alma ve tedarik süreçlerine yönelik bir el kitabı** çıkarmıştık. Şimdi projemizin bu fazında bu kitabın uluslararası versiyonunu da yayımlayacağız. Bu sayede hem yerel hem de global ölçekte toplumsal cinsiyet eşitliği odaklı bir değişim yaratmayı hedefliyoruz.

- **UN Women ile iş birliğimiz** bu proje ile de başlamadı; bundan 10 sene öncesine dayanıyor. Bu güçlü ortaklığımız sayesinde hem ulusal hem de uluslararası düzeyde önemli projeler yürütüyoruz. Uluslararası Kadın Zirveleri, WEPs Etkinlikleri, Kadınların Statüsü Komisyonu Etkinlikleri, Covid-19 döneminde hazırladığımız salgının kadın çalışanlara etkileri raporu gibi pek çok çalışmayı birlikte yürütüyoruz.
- 2007 yılından bu yana **İş Dünyasında Kadın Raporları** hazırlıyoruz. Memnuniyetle belirtmeliyim ki; ilk raporumuzdan bu yana, politika önerilerimiz ulusal kalkınma planlarında ve ulusal uygulamalarda yer alıyor.
- 2016 yılından beri Türkiye’de **Uluslararası Kadın Zirveleri** yapıyoruz. Zirvelerimize dünya genelinde çok önemli iş dünyası örgütlerinin temsilcileri ve iş kadınları katılıyor.
- 11 ilimizi etkileyen deprem felaketi sonrası başlattığımız **Vefa Turizmi** adlı inisiyatif ile deprem bölgesindeki turizmi canlandırarak yerel ekonomiyi desteklemek ve bölgedeki girişimci kadınları yeniden güçlendirmek için çalışıyoruz.
- Toplumsal farkındalık yaratıyoruz. "**Değişimi Dilde Başlat!**" diyerek, iş dünyasında cinsiyetçi ifadeleri değiştirme hareketinin öncüsü olduk. Çünkü biliyoruz ki, zihniyet dönüşümü önce dilden başlar.
- Bu yıl, 18-19 Şubat Tarihlerinde İzmir’de üye federasyonumuz BASİFED ev sahipliğinde "**4.İzmir Kadın ve İktisat Kongresi**" düzenlendi. Kadınların gücüne, birikimine ve geleceğine önemli katkılar sağlayacak çıktılar elde ettik.
- Philips Avent Türkiye ile "**Süt saatim**" projesi kapsamında, çalışan annelerin sütlerini sağıp, bebeklerine gönderecekleri süt sağma odaları oluşturuyoruz.

Özetle kadınların girişimcilik ekosisteminde daha aktif rol almalarını sağlamaya yönelik projelerimizi aralıksız olarak sürdürüyoruz. Ancak daha gidilecek çok yol, aşılacak çok engel var. Bu nedenle hep birlikte, multidisipliner bir yaklaşımla emek vermeye, el birliğiyle çalışmaya devam etmekteyiz.

Değerli katılımcılar,

- Toplumsal cinsiyet ve fırsat eşitliğini sağlamak için kamu, özel sektör, sivil toplum ve bireyler olarak hepimize görev düşüyor. Gerçek bir eşitlik ortamı yaratmak için resmi politikaların odağında şu hedeflerin yer alması gerektiğine inanıyorum.
- Kadınların iş gücü piyasasına katılımı artırılmalı.
- Kreş, yaşlı bakımı gibi bakım hizmetlerine erişim kolaylaştırılmalı.
- Kadına yönelik istihdam politikaları, ev-iş yaşamı dengesini gözetmeli.
- Kadın çok yönlü güçlendirilmeli: Eğitim, finansmana erişim, dijital yetkinlikler ve liderlik becerileri desteklenmeli.
- Kadın girişimciliği ve kooperatifçiliği teşvik edilmeli, finansal ve mentorluk destekleri artırılmalı.
- Üst düzey yöneticilik ve karar alma pozisyonlarında kadın temsili güçlendirilmeli.
- Toplumsal cinsiyet eşitliğini güçlendirecek projelere özel kaynak ayrılmalı, kadınların güçlenmesini hedefleyen yatırımlar artırılmalı.
- Kadına yönelik ayrımcılık ve mobbing gibi iş yaşamı engellerine karşı sıfır tolerans yaklaşımı benimsenmeli.
- STEM (bilim, teknoloji, mühendislik, matematik) alanlarında kadınların temsili artırılmalı, kız çocuklarının bu alanlara yönlendirilmesi desteklenmeli.
- Kadınların kırsalda ve tarımda üretici olarak güçlenmesini sağlayacak özel programlar geliştirilmeli.

- Bu hedeflere birlikte sahip çıkarsak hem bugünün sorunlarını çözebilir hem de geleceğe daha umutla bakan, daha güçlü, daha kapsayıcı bir toplum inşa edebiliriz.

Değerli Katılımcılar;

Gelin, daha kapsayıcı ve daha güçlü bir Türkiye için el ele verelim. Çünkü bu sadece kadınların değil, hepimizin meselesi. Kadınların ekonomideki sesi daha gür çıktıkça, Türkiye'nin sesi de dünyada daha güçlü yankılanacaktır.

Kadınların gücüne, birikimine ve geleceğine önemli katkılar sağlayacak olan bu önemli toplantıya ev sahipliği yapan DİCLESİFED federasyonumuzun değerli başkanı Nihat Bilişik'e şahsında emeği geçen tüm ekibe, bölge protokol üyeleri ve katılımcılarına, Ruken Başkana, Funda Başkana, kıymetli Nihal Akar Hanıma ve Canan Özdemir hanıma, burada adını saymadığım tüm katılımcılara çok teşekkür ediyorum. Ayrıca; uzun yol arkadaşımız, kıymetli paydaşımız Türkiye İş Bankası'nın temsilcilerine, emeği geçen herkese ve siz değerli katılımcılara çok teşekkür ediyorum, hepinize sevgi ve saygılarımı sunuyorum.